

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΤΑΞΗ: Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: Κ. ΚΑΒΑΦΗ, 'ΣΑΤΡΑΠΕΙΑ'

1' Τι συμφορά, ενώ είσαι καμωμένος
για τα ωραία και μεγάλα έργα
η άδικη αυτή σου η τύχη πάντα
ενθάρρυνσι κι επιτυχία να σε αρνείται
5 να σ' εμποδίζουν ευτελείς συνήθειες,
και μικροπρέπειες, κι αδιαφορίες.
Και τι φορική η μέρα που ενδίδεις
(η μέρα που αφέθηκες κι ενδίδεις),
και φεύγεις οδοιπόρος για τα Σύσσα,
10 και πιαίνεις* στον μονόροχην Αρταξέρξη
που ευνοϊκά σε βάζει στην αυλή του,
και σε προσφέρει σατραπείες και τέτοια.
Και συ τα δέχεσαι με απελτισία
αντά τα πράγματα που δεν τα θέλεις.
15 Άλλα ζητεί η ψυχή σου, γι' άλλα κλαίει
τον έπαινο του Δήμου και των Σοφιστών*,
τα δύσκολα και τ' ανεκτίμητα Εύγε
την Αγορά, το Θέατρο, και τους Στεφάνους.
Αυτά πού θα σ' τα δώσει ο Αρταξέρξης,
20 αυτά πού θα τα βρεις στη σατραπεία
και τι ζωή χωρίς αυτά θα κάμεις.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: 'ΙΘΑΚΗ', Κ. ΚΑΒΑΦΗ

Σα βγεις στον πηγαϊμό για την Ιθάκη,
να εύχεσαι να 'ναι μακρός ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
5 Τους Λαιστρυγόνες* και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι.
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις.
αν μόν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
10 τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς* μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους σπήνει εμπρός σου.

Πάντα στον νου σου να 'χεις την Ιθάκη.
25 Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.
Καλύτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στον δρόμο,
30 μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.
4' Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξίδι.
Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαίνες στον δρόμο.
Άλλα δεν έχει να σε δώσει πια.
Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.
35 Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- 1) Ποια αντινομία επισημαίνει ο ποιητής στη ζωή του ανθρώπου και ποια τραγική διάσταση προσδίδει στο βίο του (20 μ) ;
- 2) Να επισημάνετε και να αναλύσετε τις αντιθέσεις του κειμένου (20μ)
- 3) α . Τι συμβολίζει,κατά τη γνώμη σας, η « σατραπεία »;
β. Να σχολιάσετε τη διαχρονικότητα του ποιήματος
γ. Σε ποια κατηγορία των καβαφικών ποιημάτων ανήκει; (25μ)
- 4) Μερικά από τα κύρια χαρακτηριστικά της ποίησης του Καβάφη είναι : η χρήση συμβόλων, ο διδακτικός τόνος, η στοχαστική διάθεση, ο λιτός και κάποτε πεζολογικός στίχος.Μπορείτε να επισημάνετε στο ποίημα αυτά τα γνωρίσματα (15 μ)

Ποια νοηματική σχέση συνδέει τα δύο κείμενα; (20μ)

